

lluvia

ANY I - 30 Desembre 1933 - NUM. XIV

Els partits i els cabdills són moridors.

La pàtria és eterna.

Masaryk

Val 15 cèntims

Correspondència: Francesc Montsalvatge, 18.—OLOT

Francesc Macià

**Primer President de la
Generalitat**

de Catalunya

14 d'Abril 1931

25 de Desembre 1933

Josep - Martí

Francesc Macià

Francesc Macià, el venerable primer President de la Generalitat de Catalunya, acaba de morir. Tota la nostra terra, sense distinció de partits ni d'estaments, va retre-li, dimecres passat, el seu últim adéu, el postrer homenatge de veneració i de respecte. Francesc Macià, acaba de deixar-nos per sempre més.

Ara que ja no el tenim entre nosaltres, ara que ens és vedat contemplar la seva venerable testa d'ancià i sentir la seva paraula insegura i baltucejant però tota amarada de sinceritat i honhomia, és quan més ens adonem del buit, difícilíssim d'omplir, que ha deixat entre nosaltres. I és que malgrat les discussions i atacs que podia haver motivat la seva actuació com a home de govern, ningú podrà negar-li l'encarnació que ell representava de l'esperit rebel i llibertador de la pàtria catalana.

Una actuació política de vint-i-cinc anys posada al servei del catalanisme, que va des del moviment de la Solidaritat fins la proclamació de la República Catalana, avala el lloc i la significació que en aquests darrers anys havia assolit la persona de don Francesc Macià.

Per damunt de totes les crítiques que de la seva obra li pugui fer la Història, el que indiscutiblement

restarà per sempre més com a exemple de tots els catalans, serà el seu gran amor a Catalunya i la tenacitat i valentia que sempre va posar al servei de la seva llibertat i grandesa. Ni el sacrifici d'una carrera brillant, ni la seva personal fortuna, ni la persecució i el forçat exili, ni l'ésser motejat d'il·lús per una gran part del mateix poble al qual servia, foren obstacles prou forts perquè decaigués la seva voluntat i se'n ressentís la seva ferma. Macià, en totes les hores de prova, fou l'esforçat Cavaller de l'ideal, que anava segur d'una final i esclatant victòria.

La victòria, tanmateix, no fou pas la que havia somniat sempre Francesc Macià. Ell hauria volgut pel seu poble aquella República Catalana, aquell Estat Català que fou, durant la seva vida d'apòstol, l'objectiu de totes les seves lluites i amors. La realitat de les coses no permeté que aleshores fora així. Però tantseval: tard o d'hora, per a més lluny o més aprop, el somni de Macià esdevindrà una veritat manifesta. I en aquest futur, potser no gaire llunyà de la nostra Catalunya, a l'obra de Macià, a l'esforç de Macià li correspondrà una gran part de la seva glòria.

R. PLA I CORAL

A Francesc Macià

En el món hi ha cent mil passions escampades
en la llum, en el cel, en el cor de tothom,
i aquestes cent mil passions de vegades
agafen un rostre i tenen un nom,
i tenen un riure, i un plor i un somriure,
i un xiscle i un crit,
i cap punyalada les priva de viure,
i no les fa negres la nit.

I aquí a Catalunya, aquestes febroses frisances
es deien només: llibertat.

Quatre barres com quatre esperances
d'un color vermellenc ultratjat.

Ultratjat de molts anys, de tants dies!
pels de fora amb posat de botxins;
ultratjat per les grans covardies
de tots els de dins!

Però arriba l'estrany espectacle
imprevist, rutilant, violent
en què un home tot sol fa un miracle
i escull el moment.

Es l'instant desitjat de la gràcia,
que una mà de blancò enlluernant
dóna un cop decisiu de l'audàcia
que només és possible en un sant.

Que només és possible en la vida
del que porta a la sang i a l'àlè
l'arrogància d'un poble, ferida,
sens perdre la fe.

I aquest home sou vós; n'hi ha molts d'altres
que el gran cop d'audàcia volíem que fos,
i ens mancava la força a nosaltres;
la força és de vós.

L'heu guanyada en els vostres viatges,
en les cadenes, en els ulls rebels;
d'un sol gest heu venjat els ultratges,
d'un sol crit heu encès els estels!

Perquè sou la sagrada follia
i el cel abrandat, estripat, negultós
i blau d'una densa blavor d'alegria!
perquè avui Catalunya sou vós!

La d'ahir; sou la pàtria mateixa
amb espines clavades al front,
i sou la d'avui, la que acaba de néixer
amb ales d'arcàngel volant sobre el món.
Per la pàtria ben lliure, que vós heu creada
amb el gest del miracle al·lucinant,
tots els cors catalans amb la sang aturada
tots s'acoblen al vostre voltant.

La joia més viva en el rostre,
esgarrifats, meravellats,
tots som al cosfat vostre!

Qui se'n recorda dels turments passats?
No ens fa cap por la mort que espia
amb ull covard o amb ull gelós!
Ningú podrà robar-nos l'alegria
perquè creiem en vós.

JOSEP MARIA DE SAGARRA

En el tercer dia de la República Catalana.
(«Mirador», 16 abril).

Primera Campanya Nacional del "Segell Pro Infància"

Un Aniversari

A la diada de Nadal, ara fa 29 anys, va posar-se per primera vegada a la venda, el «Segell de Noël», el precursor del nostre «Segell Pro Infància». Va ésser un humil carter danés a qui se li suggerí la idea. Repartint la correspondència, de casa en casa, anava assabentant-se que en moltes llars, la tuberculosi aquí, l'escrofulisme allà, el raquitisme més avall, anava minant la vida d'una multitud d'éssers que no podien trobar assistència enlloc perquè als hospitals no hi cabien més malalts. Eren caiguts en la lluita per la vida, condemnats a la seva desgràcia, sense ajud, sense mitjans per defensar-se contra aquestes malalties. Era l'època dels freds, dels vents, de les humitats, època en què al malalt no li queda en aquells països ni el conhort del sol.

I aleshores, se li suggerí la idea que potser, per mitjà d'una contribució voluntària que toqués de ple els cors generosos, podria trobar-se una solució fàcil a aquest angüniós problema, que per la seva extensió, que pels cabals que es necessiten, no hi havia cap govern que es vegés capaç de resoldre. Així sorgí la idea de crear un segell que el seu cost estigués a l'abast de tothom, que entrés a totes les llars, a tots els comerços, a totes les activitats econòmiques, polítiques i socials d'aquell admirable poble. Creà al seu entorn un ambient favorable a aquesta idea la qual prengué forma aviat i pel Nadal del 1904 es posava per primera vegada a la venda un segell de caire voluntari, destinat a protegir la infància i als tuberculosos.

El succés no podia ésser més afalagador. El primer any recolliren 70.000 corones, i estimulats per aquesta primera prova, continuen cada any, a la mateixa època, a expendir el «Segell de Noël. La feina feta ha estat tan eficaç, el poble hi ha contribuït amb tant d'entusiasme, que avui a Dinamarca tenen sobres de llits en els Sanatoris i Preventoris, i cap tuberculós sigui d'ossos, pulmonar, etc, queda sense assistència, deixant d'ésser una preocupació i un perill.

Però no és això sol. Gràcies als cabals recaptats, es pogué fer una campanya intensa de profilaxia, de prevenció, d'higiene escolar, de lluita contra l'alcoholisme, educant el poble en una nova idea d'higiene social, i aquesta campanya admirablement portada, metòdicament propulsada, va fer que tant la mortalitat infantil com per tuberculosi, quedés reduïda a l'estricta mínim i que aquests dos crans de la humanitat passessin a terme secundari en aquell país.

Durant alguns anys, foren ben pocs els països que adoptaren aquest sistema per la lluita antituberculosa i contra la mortalitat infantil. Unicament algunes nacions del Nord d'Europa i als Estats Units, iniciaren semblants campanyes, amb èxit encoratjador.

La guerra posà al descobert en els països bel·ligerants, la xacra que els anava esgotant. França tingué que treure de les trinxeres milers i milers de soldats atacats de tuberculosi, a cada lleva de joventut que trametià al front. Es donaren compte de l'avenç formidable que la tuberculosi havia fet i el nombre de reformats per aquest motiu era esgarrifós. Bèlgica, es trobava en cas semblant. La catàstrofe es feia més tràgica al constatar que no hi havia llocs adequats per hospitalitzar tanta gent, ni mitjans econòmics per combatre aquest flagell. No obstant, en aquell moment començaren d'organitzar seriosament la campanya en favor de la lluita antituberculosa, i ajudats més tard per la fundació nord-americana «Rockefeller», pogueren resoldre, en part, aquest problema, creant els primers Sanatoris i militars, on anaven a guarir-se els soldats i els reformats que prenién el nom de ferits del pulmó.

Acabada la guerra, aquestes dues nacions, alligonades per un passat paorós, emprengueren intensament aquesta lluita i per mitjà d'aquests segells, han anat frenant l'embranchida que havia pres la tuberculosi i avui, si bé el problema no està encara totalment resolt, es troben ja en el camí dret de la solució. La xarxa de Sanatoris i Preventoris que han creat o que han ajudat a construir, permet hospitalitzar a França 70.000 malalts contra poc més de 3000 al 1918 i així amb una recaptació de més de 90 milions nets en vuit anys, obra de tot el país, sense diferència d'estaments ni d'idees, petits i grans, cadascú dintre llurs possibilitats, han pogut deturar l'allau de la invasió tuberculosa i reduir la mortalitat a més d'un 50 per cent.

Catalunya es troba avui en un cas semblant al d'aquests països d'avant guerra. Milers de tuberculosos esperen inútilment on anar a guarir-se. Solament la gent benestant poden i els és possible, trobar lloc adient per a combatre amb eficència aquesta malaltia, però, els menesterosos, els que han de viure del treball, aquests, han de quedar depauperant-se a casa, sense esperança per ells i amb perspectives tràgiques pels seus i per la salut pública.

La tragèdia de la llar del tuberculós és esgarrifosa i tots tenim el deure de fer desaparèixer aquest estat de coses, contribuint amb el nostre ajut a l'obra generosa del «Segell Pro Infància» que aquest any llença el primer clam als cors generosos i als sentiments humans de tots els catalans.

ANTONI ALIER TORRENTS

Cap dels Serveis del
«Segell Pro Infància»

Catalunya pel món

El català a la Universitat de Liverpool

El director de la Fundació Bernat Metge ha rebut la carta següent:

«Senyor Joan Estelrich
Barcelona

Estimat amic:

Tinc el gust de comunicar-vos una grata notícia, i és que el Senat d'aquesta Universitat, reunit el dia 13 de desembre, acordà per unanimitat reconèixer l'idioma català com a assignatura de la Facultat de Lletres.

Jo vaig ésser qui proposà això en un discurs en el qual vaig esbossar lleugerament la història de Catalunya i de la Literatura catalana en l'Edat Mitjana, donant compte també dels progressos que actualment realitza aquest país. Però més que a mi es deu aquesta resolució del Senat a les sèries de conferències que es donaren a

Liverpool sota els auspicis de la Fundació Bernat Metge en 1928 i 1930. Em recordo que llavors quan vaig proposar en el Senat que es donessin aquelles conferències, ací hi hagué diversos professors que parlaven despectivament del català com d'un «dialecte» i es mostraven molt escèptics quant al valor cultural de la Literatura catalana. Alguns d'ells, no obstant, assistiren als dos cursets i altres haurien llegit les àmplies ressenyes d'aquests que es publicaren a la premsa. Ara resten tots perfectament assabentats i accepten el català com accepten el portugués i el castellà.

Insisteixo sobre aquest punt, perquè és a vós sobre tot a qui devem aquestes conferències, i és just que compregueu que, insignificants que hagin pogut semblar, han aplanat el camí i

ens han conduït fins al que, al meu mode de veure, és un veritable triomf.

Una vegada oficialment establerta l'assignatura a la Universitat, serà molt més fàcil organitzar cursos de vacances, visites d'alumnes a Catalunya, etcètera. En mi teniu un incansable treballador i un ardent defensor de Catalunya. El que pugui aconseguir el treball, ho aconseguirà, i tinc l'ambició que sigui Liverpool el centre dels estudis catalans fora de Catalunya.

E. ALLISON PEERS»

Hotel Europa Una cuina selecte

Angel Guimerà

i el seutemps

Sota aquest títol, el benemèrit i competent catalanòfil

P. J. Roudin ha publicat, en un dels darrers números dels «Cahiers du Sud» un bell article sobre la personalitat d'Angel Guimerà, a través de la correspondència que va sostenir amb els escriptors de la seva època i que ha estat recollida i estudiada darrerament per Enric Cubas en el volum «Epistolari de Guimerà» (de la col·lecció «Antologia». Editorial Barcino).

Manifestacions de condol

Entre les moltes manifestacions de condol arribades d'arreu del món amb motiu de la mort del President Macià, es destaca, per la seva significació, la del President de l'Estat Lliure d'Irlanda, Eamon De Valera, la personalitat del qual tants punts de contacte tenia amb la de l'il·lustre desaparegut.

BARTOMEU CASADEMONT

ELECTRICISTA

Successor de Vidua Moret

VENDA I REPARACIÓ DE MOTORS I RADIS DE TOTA POTENCIA

MATERIAL ELÉCTRIC

REBAIXA D'UN 50 % EN TOTS ELS ARTICLES

CLIVILLERS 15

● L ● T

Vida de la Ciutat

MUNICIPALS

A la memòria de Francesc Macià

Dijous passat, sota la presidència del batlle senyor Aubert i assistint-hi els regidors senyors Agustí, Iglesias, Blanch, Ortiz i Garganta, l'Ajuntament celebrà sessió ordinària de segona convocatòria.

El secretari llegí l'acte de la sessió anterior la qual fou aprovada, amb un petit aclariment del senyor Iglesias.

Acte següent, el senyor alcalde, a peu dret, ço que fou imitat pels senyors regidors i el públic, demanà als consellers allí presents es servissin ratificar l'acord pres en sessió extraordinària d'assistir en corporació a l'enterrament de l'honorable President de la Generalitat de Catalunya, senyor Francesc Macià, i els telegrams de condol dirigits per aquest motiu al senyor President interí de la Generalitat i la família de l'il·lustre finat, acordant-se aquesta ratificació. A continuació el senyor alcalde demanà que per respecte a la memòria del primer President de Catalunya, s'acordés aixecar la sessió.

Un immillorable servei Hotel Europa

L'enterrament del senyor Macià

Foren més d'un centenar els olotins que dimecres marxaren cap a Barcelona, per tal de donar l'últim adéu al qui en vida fou el primer President de la Genera-

litat de Catalunya i model de patriotes, don Francesc Macià i Llusà.

Ja fa les seves compres en el Palau de les Mitges?

Extens assortit Preus reduïts

La nostra fulla de diumenge

Fou molt favorablement comentada la fulla extraordinària que vam llençar a l'opinió pública diumenge passat, sota la tan debatuda qüestió de l'Escola de segon Ensenyament.

Voleu menjar bé?

Recordeu-vos del

Hotel Europa

El Centenari de la Renaixença

Ahir el President del «Centre Obrer» i regidor del nostre Ajuntament senyor Gil Vidal, en el Saló d'actes de la Casa Comunal llegí una documentada conferència sobre el tema: «El moviment social a Olot en el Renaixement».

Fou molt aplaudit i felicitat.

Aquesta conferència forma part del cicle que ha organitzat la Comissió nombrada per la Commemoració del Centenari del nostre Renaixement.

MARIAN PLANELLA

Dóna a conèixer al públic que ha obert un taller de SASTRERIA al carrer de Salvador Seguí, 8 (davant el Centre Obrer)

TRAJOS I ABRICS:

Tall i Confecció, des de 40 pessetes

Anuncis

L'Ajuntament d'Olot treu a subhasta la venda de 104 arbres situats al paratge de la Font Pudosa, més els que hi ha davant de l'Hospital, sota el tipus de 1.222'39 ptes., la qual tindrà lloc als deu dies d'haver aparegut aquest anunci al Butlletí Oficial de la Generalitat, a dos quarts d'una de la tarda.

PERFUMERIA VINYETA

Setmanari que reapareix

Per a la setmana entrant està anunciada la reparició del setmanari catalanista-republicà, portantveu del «Casal», «La Ciutat d'Olot», que va plegar arran de la derrota soferta per aquest partit en les passades eleccions de diputats pel Parlament de Catalunya.

Celebrem la seva reaparició.

Per a excursions col·lectives encarregueu la vostra ministra al

Hotel Europa

ESPECTACLES

Teatre Principal

Per a demà, com a comiat de l'actual Empresa, es projectarà un formidable programa sonor:

«Cruel desengaño»; «Eclair

Journal»; «Hoy o nunca», pel gran cantant Kiepara; «Entre muñecos», còmica.

Pel dilluns, dia de cap d'any, la nova Empresa ens anuncia un grandios espectacle amb l'Orquestra «Ray-Bel», que tan bon record deixaren les seves actuacions a aquesta ciutat.

Cinema Ideal Park

Per a demà i dilluns, s'hi anuncien grans programes sonors:

Diumenge:

L'original comèdia «¡Cualquiera toma el amor en serio!»; «Padrino ideal», per Annabella i Jean Murat; una còmica de dibuixos sonors i una revista.

ELS ESPORTS

Futbol

Demà, al camp de l'Estació s'hi jugarà un interessant partit entre el «Banyoles F. C.» i el nostre titular.

L'economia aparellada amb l'abundor

Hotel Europa

Bodes, Naixements Banquets

Concentració d'Esquerra Republicana

En el sorteig celebrat per a obtenir les quatre sorts amb combinació amb els quatre primers de la Loteria Nacional, han estat premiats els següents números: 224, amb 500 pessetes, d'En Miquel Planella; 574, amb 250 pessetes, d'En Marian Espigol; 772, amb 150 pessetes, d'En Joan Batlle; 78, amb 100 pessetes, d'En Miquel Figueras.

Impremta AUBERT. - Olot

Oportunitat...!

Comerç de Comestibles i Begudes de segur rendiment i situat en lloc molt apropiat, urgeix traspasar per enfermetat del seu propietari.

Al comptat, a plaços i a prova.

Raó: AGÈNCIA CASTELLS

Clivillers, 29 pral. - Telèfon, 87

MERCERIA, NOVETATS I CONFECIO

Mercè Corminola

Sant Ignaci, 3 : Travessia Plaça República : OLOT

Gran assortit
en pells i guants

Sorteig d'una formosa NINA

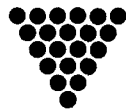
Per cada compra mínima d'UNA pesseta es regalarà un número en combinació amb els quatre últims del 1er. premi del sorteig que tindrà lloc el dia 11 Gener 1934

PALAU DE LES MITGES

BELLAIRE, 6

El més extens assortit a uns preus sense competència

Puntes, Brodats, Orgadins, Ocres

REIS!

FEU LES COMPRES EN AQUESTA CASA!

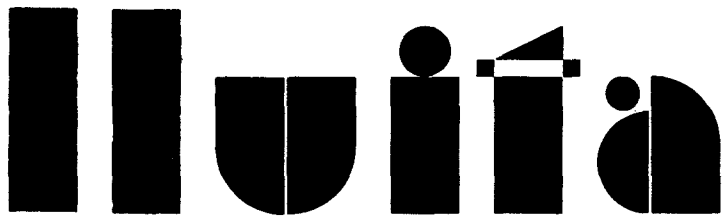
GRAN BASAR DE JUGUETS

PALAU DE LES MITGES

BELLAIRE, 6

(DAVANT LA FARMACIA CARDELÚS)

Us desitja un any 1934 ple de prosperitats.

El feixisme espanyol

No menys que una «Falange Española» es disposa ara a substituir els esfumats «Legionarios de España». Aquesta «Falange» ha estat concebuda per obra i gràcia de la trinitat composta per Primo de Rivera, Ruiz de Alda i Garcia Valldecasas. Els «puntos iniciales» que n'ha publicat la premsa són substanciosos. Però, més que fer sobre d'ells qualsevol brometa, creiem que han de convidar els catalans a una profunda reflexió. La terra espanyola està ara massa ben preparada per a fer prosperar qualsevol lleu feixista i la planta que n'eixis projectaria una ombra fatal, més que contra res i contra ningú, contra nosaltres. I el que avui és irrisori demà pot tornar-se esponerós, puix que de primer foren esquistats els feixismes de Mussolini i d'Hitler.

Aquests «puntos iniciales» volen esvair la idea que Espanya sigui un territori o un «agregado» d'homes i dones. Es—diuen—una realitat històrica, una entitat per acomplir missions universals i, sobretot, una «unidad de destino». Davant d'això no valen diferenciacions de llenguatge, ni característiques racials, ni llengua, ni una raça, ni un territori, si no—insisteixen—és una «unidad de destino». Reconeixen que hi ha uns «pueblos» que integren Espanya, però aquesta «magnífica unidad» va crear un món i no ha de trencar-se.

Si volguéssim impugnar aquestes afirmacions, materialment emparentades amb la literatura madrilenya d'avantguarda, ens fóra ben fàcil de fer-ho. Es massa curiosa la

teoria nacional que afirmen i la que neguen, com també és curiós l'hàbil falsejament històric que ens atribueix co-participació en la passada empresa de «crear» un mundo, perquè amb un tres i no res poguéssim posar les coses al seu lloc. Però no cal ací fer contra-propagandes. Tothom comprendrà que la «unidad de destino» que ens presenten, més que una imatge literària o una nova concepció política, és una clara amenaça contra la pobríssima autonomia de Catalunya. Una «unidad» no es concep, Espanya endins, com un voluntari aplec polític de pobles, que fins podria convidar Portugal a convertir-se a l'iberisme, sinó com l'extensió hegemònica de Castella i la submissió de pobles diferents al «genio» d'aquella terra. La «unidad de destino»—no creiem que els de la «Falange» juguin cap paper de pitonisa—és, simplement, la unitat que pugui aconseguir l'assimilisme castellà.

No riem, doncs, davant de cap feixista incipient. Mirem-lo amb recel, com ens cal prevenir contra l'exacerbació estatal que representa i per la qual advoca el que ara ha publicat uns «puntos iniciales». Davant de la «unidad del destino» amb què defineixen Espanya els nous feixistes, cal afirmar el nostre nacionalisme, la nostra voluntat de llibertat, la nostra catalanitat integral i insubornable. Però no de manera lírica o innocent, sinó profunda, viril, convençuda i—potser, potser—abnegada.

L. C. de R.